ບົ່ວ: **Gall midge**

ຊື່ວິທະຍາສາດ: ***Orseolia oryzae***

ຮູບຮ່າງລັກສະນະຂອງແມງບົ່ວ:

ແມງບົ່ວແມ່ນມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກັນກັບຍຸງ, ຍາວປະມານ: 3 ຫາ4 *mm* ບໍລິເວນທ້ອງຈະມີສີສົ້ມ,ໜວດ ແລະ ຂາແມ່ນມີສີດຳ, ແມງບົ່ວມັກຈະວາງໄຂ່ໃນເວລາກາງຄືນໄຂ່ຂອງແມ່ງບົ່ວແມ່ນມີລັກສະນະຄ້າຍຄືກ້ວຍແຕ່ມີສີບົ່ວອ່ອນ ແລະ ມັກຈະພົບເຫັນຕາມໃບເຂົ້າ ແລະ ສາມາດວາງໄຂ່ໄດ້ 200 ໜ່ວຍ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຕົວອ່ອນແມງບົ່ວແມ່ນໃຊ້ເວລາປະມານ: 25 ຫາ 28 ມື້.

ລັກສະນະການທຳລາຍຂອງແມ່ງບົ່ວ.

ແມງບົ່ວມັກລະບາດໂດຍສະເພາະແມ່ນຊ່ວງຕົກກ້າ ແລະ ໄລຍະແຕກກໍ, ຕົວງຂອງແມ່ງບົ່ວຈະທະລາຍຍອດອ່ອນຂອງຕົ້ນເຂົ້າຫຼັງຈາກນັ້ນໃບເຂົ້າ ຫຼື ກາບເຂົ້າກາຍເປັນຫຼອດຫຸ້ມເອົາຕົວອ່ອນຂອງແມງບົ່ວໄວ້ ລັກສະນະຂອງໃບເຂົ້າຈະຄ້າຍຄືກັບໃບບົ່ວແທນທີ່ຈະກາຍເປັນໃບເຂົ້າ ດັ່ງນັ້ນຫຼາຍບ່ອນມັກເອີ້ນວ່າ: ຫຼອດເງິນ Silvershoot ໜໍ່ເຂົ້າທີ່ເປັນຫຼອດຈະບໍ່ອອກຮ່ວງ ເມື່ອຕົ້ນເຂົ້າເລີ້ມຕັ້ງທ້ອງແລ້ວ ແມ້ງບົ່ວກໍ່ຈະບໍ່ສາມາດທຳລາຍໄດ້ອີກຕໍ່ໄປ ເມື່ອມີການລະບາດຈະເຮັດໃຫ້ເຂົ້າມີການແຕກກໍຜິດປົກກະຕິ ເນື່ອງຈາກວ່າຕົວອ່ອນໄດ້ທຳລາຍຍອດອ່ອນຂອງເຂົ້າ ສະນັ້ນຈິ່ງເກີດມີການແຕກກໍເພື່ອທົດແທນຍອດອ່ອນທີ່ຕາຍໄປ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການລະບາດທີ່ຮ້າຍແຮງແມ່ນຜົນຜະລິດຈະຫຼຸດ ເຖິງພຽງ: 50 ຫາ 70 %ຂອງຜົນຜະລິດ.

ວິທີການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດ:

1. ແນວພັນເຂົ້າ:

ແມ່ນໃຫ້ໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າທີ່ຕ້ານທານຕໍ່ການທຳລາຍຂອງແມງບົ່ວ ໂດຍສະເພາະແມ່ນພັນເຂົ້າພື້ນເມືອງເຊັ່ນ: ພັນເມືອງງາເຂົ້າໝາກ ຫຼື ແນວພັນເຂົ້າທີ່ແຕກກໍສູງເພື່ອທົດແທນການທຳລາຍຂອງແມງບົ່ວ.

2. ການຕົກກ້າ:

ໃນເຂດທີ່ງພຽງແມ່ນໃຫ້ຫວ່ານກ້າໃນຊ່ວງໄລຍະກາງຫາທ້າຍເດືອນພຶດສະພາ ແລະ ໃຫ້ປັກດຳໃນຊ່ວງກາງຫາທ້າຍເດືອນມິຖຸນາ ແຕ່ບໍ່ຄວນໃຫ້ແກ່ຍາວຈົນຮອດເດືອນກໍລະກົດ, ເພື່ອເປັນການຕັດວົງຈອນການລະບາດຂອງແມງບົ່ວ.

ໃນເນື້ອທີ່ນາທີ່ມີການປູກເຂົ້າ 2 ລະດູ, ຕົ້ນເຂົ້າໃນຕົ້ນລະດູຝົນອາດບໍ່ຖືກທຳລາຍ ແຕ່ຕົ້ນເຂົ້າທີ່ປູກຫຼັງໃນລະດູຝົນອາດຖືກແມງບົ່ວທຳລາຍຢ່າງຮ້າຍແຮງ

3. ການປັກດຳ:

ລົກຫຍ້າອອກຈາກອ້ອມແອ້ມພື້ນທີ່ປະມານ: 20 *cm* ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງປັກດຳ 2 ເທື່ອ, ປັກດຳເປັນແຖວໄລຍະຫ່າງບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 25 *cm* ເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊຸ່ມ ພ້ອມກັນນັ້ນຈະເຮັດໃຫ້ເຂົ້າແຕກກໍໄດ້ດີ, ຫຼີກເວັ້ນການປັກດຳທີ່ບໍ່ພ້ອມພຽງກັນ ຫຼື ຫ່າງກັນກໍ່ໃນຊ່ວງໄລຍະ 3 ອາທິດ.

4. ການບົວລະບັດ:

ຮັກສາລະດັບນ້ຳໃຫ້ມີປະລິມານໜ້ອຍທີ່ສຸດ ເພື່ອເປັນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມຊຸ່ມໃນຊ່ວງທີ່ຂາດແສງແດດ, ຫຼີກເວັ້ນການໃສ່ຝຸ່ນອາສິດ (ຝຸ່ນເລັ່ງ *N*) ແລະ ຄວນແຍກໃສ່ຢູ່: 3 ຄັ້ງໃນຊ່ວງໄລຍະການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຕົ້ນເຂົ້າ.

5. ການປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດແມ່ງບົ່ວ:

— ຄວນຮັກສາລະດັບນ້ຳໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ ເມື່ອຂາດແສງແດດ

— ໃຊ້ດອກໄຟ, ຕະກຽງ,ຊາມນ້ຳເພື່ອລໍ້ແມງບົ່ວໃນເວລາກາງຄືນ

— ໃຊ້ສຸມໝຸນໄພພື້ນບ້ານເຊັ່ນ: ຂົມກະເດົາ, ເຄືອເຂົາຮໍ

ອາກາດຊຸມ ແລອຸນນະພູມເຢັນຈະເກີດມີການລະບາດຂອງແມ່ງບົ່ວ

ຕົວແກ່ຂອງແມງບົ່ວຈະວ່ອງໄວໃນລະດູຝົນ ແຕ່ຈະອ່ອນແອ ແລະ ອາໃສຢູ່ປ່າເຂົ້າໃນລະດູແລ້ງ.

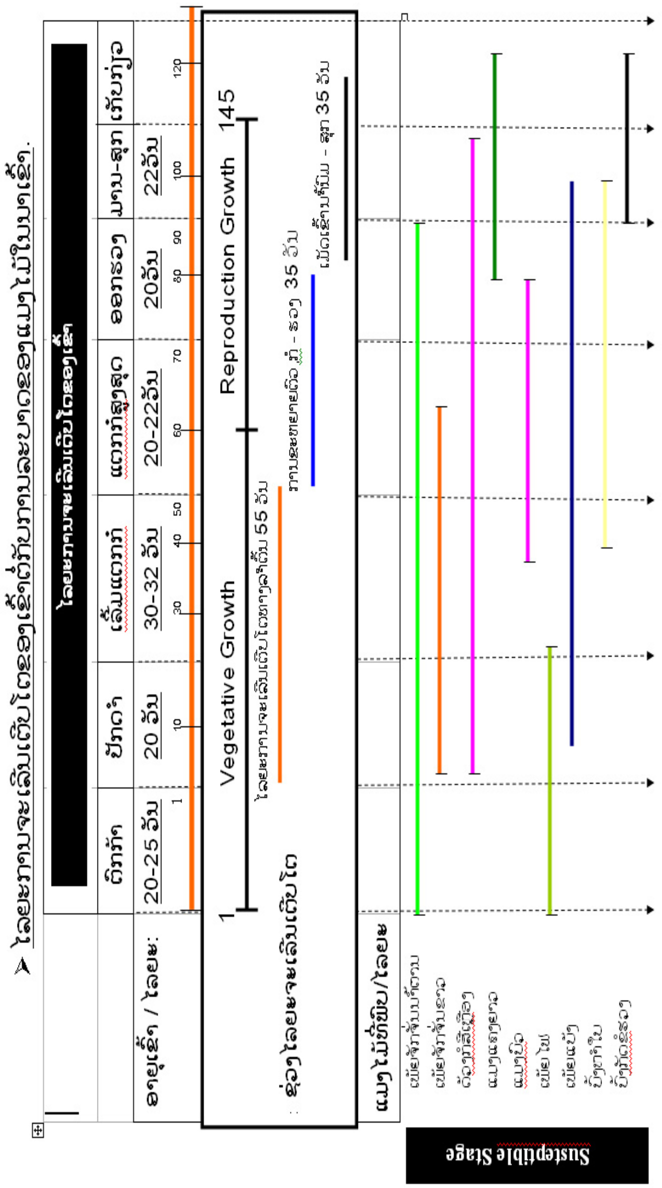

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້
ກອງສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຫ່ງຊາດ
ພະແນກສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການ

ຂໍ້ແນະນຳ
ການປ້ອງກັນເຂົ້າເປັນບົ່ວ
(Gall midge)

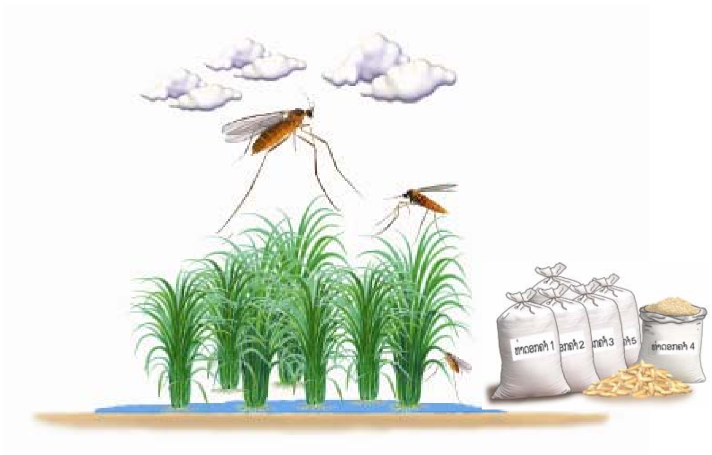

Laos Extension for Agriculture Project
P.O. Box 9159 Vientiane, Lao P.D.R.
Tel/fax: 021 732 162 Mobile: 020 552677
Email: LEAP@laoex.org

ຈັດພິມໂດຍ:

ໜ່ວຍງານພັດທະນາຮູບແບບ ແລະ ຝຶກອົບຮົມ CETDU